

A. Gibert

Mozes op de bres voor Gods volk

Exodus 32-34

Inleiding

Het is de moeite waard het gedrag van Mozes na te gaan in de kwestie met het gouden kalf. Zijn geloof werd op bijzondere wijze op de proef gesteld, maar het wankelde niet. Hij moest het hoofd bieden aan een situatie waarvoor hij geen duidelijke instructies had, maar hij handelde met eenvoud en geestkracht volgens de kennis die hij van de HEERE had. God gaf hem steeds meer licht, zoals het daglicht het licht van een vuurtoren overneemt, die trouw in het noodweer en in de nacht heeft geschinen.

Het volk had een gouden kalf gemaakt en het had zich daarvoor neergebogen. Niets kon die zonde ongedaan maken, en niets kon de schuld van Israël uitwissen. Het volk had het *eerste* gebod van de wet overtreden, die het met een eed op zich genomen had. Wat te doen? Het optreden van Mozes werd niet ingegeven door de wens om de zonde te vergoelijken of te verontschuldigen. Het werd ingegeven door het verlangen Gods eer te handhaven, ja, die zelfs te verhogen. Maar Mozes stond in de bres voor Gods volk, dat hij niet alleen liefhad maar waartoe hijzelf ook behoorde, omdat dit de natie was waaraan de HEERE Zijn naam had verbonden. Daarom kon het volk niet vernietigd worden, hoewel het dit verdiende. De eer van God stond ook op het spel, zowel wanneer Hij dit volk niet langer erkende als Zijn volk, als wanneer het zich straffeloos kon overgeven aan de zonde van de afgoderij.

Daarom handhaafde Mozes, toen hij zich tot het volk wendde, de rechten van God door deze grove zonde in heilige toorn te oordelen – want Israël was het volk van de heilige God. Maar toen hij zich tot God richtte, bouwde hij op dat wat God had beloofd vóórdat de wet er was. De soevereine liefde van God moest worden verheerlijkt door de openbaring van Zijn genade, zonder dat Zijn naam op enigerlei wijze verbonden kon worden met het kwaad. De HEERE was uit vrije wil de God van dit volk.

Mozes voor Gods aangezicht

Mozes was nog op de berg, toen de HEERE hem zei wat het volk had gedaan: *‘Toen sprak de HEERE tot Mozes: Ga, daal af, want uw volk, dat u uit het land Egypte hebt geleid, heeft verderfelijik gehandeld. Zij zijn al snel afgeweken van de weg die Ik hun geboden had: zij hebben voor zichzelf een gegoten kalf gemaakt, zij buigen zich ervoor neer, offeren eraan en zeggen: Dit zijn uw goden, Israël, die u uit het land Egypte geleid hebben. Ook zei de HEERE tegen Mozes: Ik heb dit volk gezien, en zie, het is een halsstarrig volk. Nu dan, laat Mij begaan, zodat Mijn toorn tegen hen ontbrandt en Ik hen vernietig. Dan zal Ik u tot een groot volk maken’* (Ex. 32:7-10).

Als Gods toorn in gerechtigheid wordt uitgeoefend, betekent dit de vernietiging van het zondige volk. Mozes pleit niet voor het volk vanwege verzachtende omstandigheden, hij brengt alleen in herinnering wat God Zelf heeft gezegd en gedaan (Ex. 32:11-13). Israël was Zijn volk. De HEERE had Zijn grote kracht bewezen, toen hij het volk verlostte uit Egypte. Uit de vernietiging van Israël zouden de Egyptenaren de conclusie trekken dat de HEERE had gelogen, of dat Hij machteloos was. Bovendien had Hij aan Abraham, aan Izak en aan Israël gezworen het land Kanaän te zullen geven aan hun nageslacht. U hebt gesproken, U hebt gezworen: dat was het geloof van Mozes, gegrond op het woord van God. Hij aarzelde of twijfelde in dit opzicht niet, maar deed een beroep op Gods toezegging, omdat Hij bij Zichzelf had gezworen. Wat God had gesproken, zou ook in vervulling gaan. Het volk toonde inderdaad wat het was: een hardnekkig volk, een volk van zondaren. Maar zou de zonde kunnen verhinderen dat de raadsbesluiten van God vervuld zouden worden? Wist God niet toen Hij dit zwoer en het volk bij de hand nam, dat het een volk van zondaars was? Wist Hij dit niet van tevoren, toen hij Mozes de opdracht gaf hun leider te worden?

Nadat Mozes was afgedaald van de berg en de wanorde onder het volk had beëindigd, keerde hij terug naar de HEERE om opnieuw voorbede te doen (Ex. 32:31-

35). Hij verontschuldigde de zonde niet die hij had geconstateerd. Integendeel, hij nam het kwaad heel serieus. De Israëlieten hadden voor zich een gouden god gemaakt. Maar hij trad voor het volk tussenbeide op een indrukwekkende wijze. Hij ging een stap verder door te spreken over verzoening en plaatsvervanging. Door het geloof wist hij te onderscheiden dat Gods eer schittert in het schenken van vergeving, maar dat dit niet kan gebeuren ten koste van Zijn gerechtigheid. Mozes stelde voor dat de zonde van het volk vergeven zou worden door de verdiende straf neer te laten komen op een vrijwillige plaatsvervanger, namelijk hijzelf. Dat voorstel was uiteraard onaanvaardbaar, want Mozes had dezelfde zondige natuur als alle anderen. Het antwoord van de HEERE was: *‘Wie tegen Mij zondigt, zal Ik uit Mijn boek schrappen’*. Maar dit voorstel van de middelaar was geen belediging voor de HEERE, integendeel. Mozes kon geen plaatsvervanger zijn, maar wel een voorspraak. Daarom voegde Hij eraan toe: *‘Maar nu, ga heen en leid het volk naar de plaats waarvan Ik u gesproken heb. Zie, Mijn engel zal voor u uit gaan. Maar op de dag van Mijn vergelding zal Ik aan hen hun zonde vergelden’* (Ex. 32:34).

Het volk zou worden gestraft, maar het zou wel in het Beloofde Land komen. Mozes had rechtvaardig en oprecht gesproken. Hier vinden we in beginsel de hele latere geschiedenis van Israël. Het zou gaan van probleem tot probleem, van falen tot falen. Het volk heeft ernstige beproevingen ondervonden, verbanning en de huidige diaspora, en in de toekomst zal het nog de Grote Verdrukking meemaken. Maar het blijft het uitverkoren volk en zal in het land worden gebracht. God kan niet liegen. De eer van de HEERE was ermee gemoeid; de onvoorwaardelijke belofte bleef gelden. Mozes was daarvan overtuigd, hoewel Gods weg, Zijn middelen om dit alles te volbrengen zijn verstand te boven ging.

Wij zien dus de volgende twee principes:

1. Het is onmogelijk dat de raadsbesluiten van God tenietgedaan worden, zelfs als het volk toont dat het dit niet waard is.
2. Het is onmogelijk dat God de zonde voorbij laat gaan en haar ongestraft laat.

Het is Zijn zaak deze beide eisen met elkaar te verzoenen. Mozes gaf echter alles aan de HEERE over. Zeker, de wet dreigde met de straf, maar hij had de tafels verbroken om zich te houden aan de beloften die aan de wet voorafgingen. Ongetwijfeld moest Gods regering worden gehandhaafd om Zijn beloften te kunnen vervullen, maar uiteindelijk zal de genade triomferen. Het geloof onderwerpt zich aan het ene principe, en het wordt door het andere gesterkt. Zo is het ook met ons en met de gemeente. Het geloof moet dit nu aannemen, evenals het geloof van toen dat deed. God heeft gesproken. Hij heeft het beloofd, Hij zal

het ook volbrengen. Zijn regering bereikt haar doel. Belijders zonder leven vallen echter in de woestijn, en dit dient tot waarschuwing voor Gods kinderen. Maar aan het einde van de reis gaat het erom dat wordt gewezen op wat *God* heeft gedaan, wat *Hij* tot stand heeft gebracht (Num. 23:23). En deze zekerheid is de onwankelbare grondslag van onze voorbede voor het volk van God. Wij kunnen ook met vrijmoedigheid zeggen: 'Dit volk is Uw volk, de verlost zijn Uw kinderen. U kunt niet nalaten te doen wat U Zich hebt voorgenomen en wat U van hen hebt gezegd'.

Om zo te pleiten hebben wij nog sterkere beweegredenen dan Mozes. De voorbidder Mozes zag slechts onduidelijk en van veraf het werk dat de vervulling van al Gods raadsbesluiten mogelijk zou maken. Zijn voorspraak, hoe trouw en vurig hij het volk ook liefhad, was onvoldoende en kon slechts effect hebben doordat God zag op het werk dat Christus later zou volbrengen. Zonder dat werk kon Hij geen enkele zonde voorbij laten gaan (Rom. 3:25). Er zou een dag komen dat Mozes op een andere berg zou staan, samen met Elia, om daar de Heere Jezus te ontmoeten en met Hem te spreken over Zijn dood, over de uitgang die Hij in Jeruzalem zou volbrengen. Volgens de eisen van de wet had God het volk aan de voet van de Sinai geheel en al moeten vernietigen. Mozes zelf had Zijn 'uitverkorene' niet kunnen zijn en hij had ook niet in de bres kunnen springen, zonder de hoop op het grote werk van de verzoening, dat toen nog toekomstig was. God wist dit alleen.

Maar dit neemt niets weg van de schoonheid van het geloof van Mozes. Hij is een duidelijk type van Hem Die nu de enige Middelaar is voor het geloof. Het toont ons hoe groot het voorrecht is dat wij bezitten, namelijk dat wij door Christus tot God kunnen naderen in de volle zekerheid van het geloof. De aanvankelijke grondslag die was gelegd door Gods beloften wordt nu gecompleteerd door die andere grond: de dood van Christus. Mozes steunde krachtig op de eerste, al tastend, al voortgaand zocht hij de tweede. Wij hebben op onze weg zowel de ene als de andere grond. Hoe staat het met onze zekerheid van het geloof?

Mozes kreeg na zijn voorspraak de zekerheid dat God het volk Israël niet in de steek zou laten. De HEERE zou met Zijn volk optrekken. Maar aanvankelijk had Hij gezegd: '*Ga heen, vertrek vanhier, u en het volk dat u uit het land Egypte geleid hebt (...). Maar Ik zal Zelf niet in uw midden meetrekken*'. Hij noemde Israël het volk dat Mozes uit Egypte had gevoerd. Hij zei niet: 'Mijn volk'. God verklaarde: '*Ik zal een engel vóór u uitzenden – Ik zal de Kanaänieten, Amoriëten, Hethieten, Fereziëten, Heviëten en Jebusieten verdrijven (...). Maar Ik Zelf niet in uw midden meetrekken, omdat u een halsstarrig volk bent en ik u anders onderweg zou vernietigen*' (Ex. 33:1-3). Wat dan? Al verzekerde de HEERE in de toekomst het bezit van het land en

de verdrijving van de inwoners ervan, dan zou Hij Israël daar brengen als een vreemd volk, niet als Zijn eigen volk. Het volk zou dan slechts het werktuig zijn om het oordeel over de Kanaänieten te brengen, maar het was door God verlaten en slechts een tuchtroede, zoals God er zoveel heeft gebruikt in de loop van de geschiedenis. Een stuk gereedschap dat na gebruik weer wordt weggelegd.

Nee, Mozes kon zo'n rol niet accepteren – en waarom niet? Nog steeds om dezelfde reden. God had Zijn beloften gedaan aan de vaderen. Hij zou niet verheerlijkt worden, als de band met Israël zou worden verbroken. *'Ik zal hun tot een God zijn'*, had de HEERE gezegd (Gen. 17:8). In Mozes' oor klonk nog steeds de stem die hij bij de berg Horeb had gehoord: *'Ik heb duidelijk de onderdrukking van Mijn volk, dat in Egypte is, gezien en heb hun geschreeuw om hulp vanwege hun slavendrijvers gehoord. Voorzeker, Ik ken hun leed'* (Ex. 3:7). En Mozes had zelf genade gevonden in de ogen van de HEERE, maar alleen omdat hij Diens beloften had geloofd. Die beloften zou God niet terugnemen, en Hij had hem gekozen alleen op grond van deze beloften.

In een derde onderhoud stelt Mozes: *'En zie aan dat deze natie Uw volk is'* (Ex. 33:13). Het is mooi om te zien dat Mozes vrijmoedig durft te zeggen: *'Zie, U zegt tegen mij: Laat dit volk verder trekken. U echter, U hebt mij niet laten weten wie U met mij meezendt (...). Als Uw aangezicht niet meegaat, laat ons dan van hier niet verder trekken'* (vs. 15). Mozes kon niet tevreden zijn met een afstandelijke en onbekende macht, die voor hem werkzaam was, een uitwendige voorzienigheid. Hij had Gods tegenwoordigheid nodig. De HEERE Zelf moest met hen meegaan. Hij zei: *'Daardoor zullen wij, ik en Uw volk, afgezonderd zijn van alle volken die er op de aardbodem zijn'* (vs. 16). Mozes wenste niet alleen dat het volk eenmaal in het land zou wonen, maar dat God bij hen zou wonen, dat Israël het volk zou zijn waaraan Hij Zijn tegenwoordigheid zou verbinden. Daardoor zou het volk ook blootstaan aan vergelding als het zondigde, maar het zou de natie zijn waarin iedere afzonderlijke gelovige in verbinding met God zou staan en hiervan de zegen zou wegdragen.

Dat is een kostbare maar ook ernstige gedachte, die onze aandacht verdient. Als wij vragen of de Heere met ons meegaat, wordt verondersteld dat wij weten Zijn kinderen te zijn; en daar hoort bij alles wat die positie met zich meebrengt. Wij rekenen op Zijn vaderlijke zorg, maar wij roepen als Vader Hem aan, Die zonder aanneming van de persoon oordeelt naar ieders werk (1 Petr. 1:17). Zijn gemeenschap zoeken, is ook het van harte aannemen van de tucht die Hij zendt. Zonder deze tucht zouden wij bastaarden en geen zonen zijn. Hierin ligt een bron van grote zegen. Mozes genoot ervan voor zichzelf en voor hen die de HEERE

zochten: *'Ook dit woord dat u spreekt, zal Ik doen, want u hebt genade gevonden in Mijn ogen en Ik ken u bij uw naam'* (Ex. 33:17). God sprak met hem als Zijn vriend.

Dat bracht Mozes tot de vraag om Gods heerlijkheid te mogen zien: *'Toon mij toch Uw heerlijkheid'* (Ex. 33:18). Het antwoord luidde: *'Ik zal al Mijn goedheid bij u voorbij laten komen, en in uw aanwezigheid zal Ik de Naam van de HEERE uitroepen, maar Ik zal genadig zijn voor wie Ik genadig zal zijn, en Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontfermen zal (...). Ook zei de HEERE: Zie, hier is een plaats bij Mij, waar u op de rots moet gaan staan'* (Ex. 33:19-21). Het ogenblik kwam toen dat de huid van Mozes' gezicht glansde, omdat hij met Hem had gesproken en zulke bewonderenswaardige antwoorden op zijn geloof had verkregen.

Tegelijkertijd zien wij een openbaring van de heerlijkheid van God, die tot dan toe onbekend was. Mozes heeft gepleit om genade, en hij heeft die gekregen. In Exodus 32:33 staat: *'Wie tegen Mij zondigt, zal Ik uit Mijn boek schrappen'*. In Exodus 33:19 lezen we: *'Ik zal genadig zijn voor wie Ik genadig zal zijn'*. In Exodus 34:7 zegt de HEERE van Zichzelf: *'Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht'*. Hoe kan men die dingen met elkaar in overeenstemming brengen? Dat was toen een goddelijk geheim, maar nu is het geopenbaard. Het is namelijk *Christus* en Zijn werk.

Als wij beter begrijpen dat God garant staat voor onze toekomst, en Zijn heerlijkheid gebruikt om naar ons om te zien terwijl wij op reis zijn naar de heerlijkheid, dan zouden wij de vurige geest van Mozes hebben om te bidden dat Hij ons Zijn heerlijkheid toont en met ons zal verder trekken. Immers, het geloof herinnert God onophoudelijk aan Zijn beloften. Het herinnert Hem eraan, Die nooit vergeet (Jes. 62:6-7). Een moeder verbaast zich toch ook niet als haar kind haar honderd keer vraagt te doen wat ze beloofd heeft. Nee, dat is voor haar het bewijs dat het kind het ter harte heeft genomen. En een nog hoger en heiliger motief zou ons moeten aansporen, en wel de voorbede van Hem Die groter is dan Mozes en onvermoeibaar voor ons bidt, op grond van Zijn offer, dat eens voor altijd is volbracht. Door deze voorbede ondervinden wij voortdurend zowel de goddelijke als de vaderlijke tucht, zonder welke wij geen stap kunnen doen.

Mozes tegenover het volk

De zorg om de heerlijkheid van God bezielde Mozes in zijn gedrag tegenover het volk. Hij had Israël lief, zoals Paulus het volk later ook liefhad (Rom. 9:1-3). Hij had het meer lief dan zichzelf. Mozes ging daarin zover dat hij geschrapt zou willen worden uit het boek van de HEERE, als er maar vergeving zou zijn voor het volk. Hij dacht niet aan zichzelf, zocht geen eigen eer, wilde niet de vader worden van een ander volk (Ex. 32:10). Dat zou trouwens evenals Israël geneigd zijn geweest tot het kwade! Mozes wilde geen ander huis dan het huis van God, waarover hij was aangesteld als dienstknecht (Num. 12:7; Hebr. 3:2).

Maar juist omdat dit zo was, moest de heerlijkheid van God hooggehouden worden tegenover het volk. Mozes handelde dan ook met gestrengheid, onbegrijpelijk voor iemand die de juiste beweegredenen niet kende. Toen hij van de berg was afgedaald, werd hij geconfronteerd met de zonde van het volk Israël. Hij trof geen schikking, hij zag geen grond voor verontschuldiging, niet tegenover God en niet tegenover de mensen. *'Zo'n grote zonde'*, dat waren zijn woorden tegen Aäron (Ex. 32:21). *'U hebt een grote zonde begaan'*, verweet hij het volk. Hij gaf rekenschap aan de HEERE met de belijdenis: *'Och, dit volk heeft een grote zonde begaan'* (Ex. 32:30-31).

Het eerste dat er gebeurde, was dat de afgod werd vernietigd en dat het volk bewust werd gemaakt van zijn afval door het te laten drinken van het water, dat was vermengd met het poeder van het gouden kalf. Daarna voltrok Mozes het oordeel met medewerking van hen die 'voor de HEERE' waren, de zonen van Levi. Zo wekte Paulus de Korinthiërs op tot een daad van 'wraak' (SV), zodat ze aantoonde dat ze rein waren in die zaak (2 Kor. 7:11). Mozes handelde met duidelijk inzicht in de ware belangen van Gods volk. Voordat het zuurdeeg het hele deeg doorzuurt, moet men het wegdoen. Men moest de smet verwijderen die het volk op zijn eigen heerlijkheid wierp (vgl. Ps. 106:19-20). Dit is pijnlijk, maar noodzakelijk.

Hier hebben we een gevoelig punt, een van de hoofdoorzaken van onze praktische zwakheid. Voor het vlees is het wegdoen van het boze, zonder het te sparen, *hardheid*. Hoe dikwijls verontschuldigen wij de zonde bij onszelf. Met hoeveel gemak geven wij anderen de schuld ervan, zoals Aäron ook deed (32:22-24). Hoe dikwijls laten we het toe bij onze naasten en helaas ook in het midden van de gemeente! Zolang wij het kwaad niet bij de naam noemen, zolang wij niet al het mogelijke doen om het weg te nemen, zolang is er geen oplossing voor dit probleem. Het zal alleen maar verergeren, totdat het ongeneeslijk is. Wij zijn er

allemaal verantwoordelijk voor, vooral de leiders die de zwakheid van Aäron nabootsen. Het is een droevige maar vaak voorkomende belijdenis om te zeggen: anderen zijn in het kwaad gevallen, en ik die leiding moest geven, ben gevolgd; anders zou men mij gebrek aan liefde hebben verweten.

Maar laten wij ook op onze hoede zijn voor het andere gevaar: laat de liefde inderdaad niet ontbreken! Vaak is er juist wel hardheid van hart in de manier waarop we optreden tegen hen die gevallen zijn. Het vlees wil het vlees verbeteren. Als dat gebeurt zonder liefde, zal de vermaning of de tucht alleen bitterheid voortbrengen. Mozes bestrafte Aäron streng. Hij verootmoedigde het volk door hen het water te laten drinken, dat was vermengd met het poeder van hun verbrande afgod. Hij riep de Levieten op het zwaard te trekken tegen hun naasten. Maar in werkelijkheid had hij het volk op een heel andere manier lief dan Aäron, die zich liet gebruiken voor het kwaad.

Het is deze Mozes, die voor de schuldigen op de bres is gaan staan. Hij beklom de volgende dag de berg om zich daar aan de HEERE als zoenoffer aan te bieden. De kracht van zijn optreden vloeide voort uit zijn liefde voor Gods volk. Zijn heilige verontwaardiging ging gepaard met diepe pijn. Hij boog zich veertig dagen en veertig nachten neer voor God en smeekte Hem met het oog op de zonde die was bedreven, zo zei hij later tegen het volk. En speciaal voor Aäron trad hij tussenbeide (Deut. 9:20; 9:25-29). Men moet met het kwaad handelen naar Gods eis, maar Mozes nam als de middelaar de bitterheid ervan op zich. Laten wij veel over dit voorbeeld nadenken, evenals over dat van Paulus, die tegenover de Korinthiërs de taal van de liefde sprak, zonder schijnheilig te doen. Maar laten wij nog veel meer denken aan Hem Die weende over de stad waarvan Hij de verwoesting aankondigde. Toen Hij zo vaak het 'wee u' uitsprak over de leiders van het schuldige volk, stond Hij op het punt te sterven voor dit volk.

Al deze dingen hadden in elk geval één resultaat bij het volk. Toen zij dit kwade woord hoorden dat God had gesproken, namelijk dat Hij niet met hen wilde optrekken, ontdeden zij zich van hun sieraden (Ex. 33:3-6). Mozes hernam onmiddellijk zijn rol als leidsman. Er was hoop, omdat er verootmoediging was. Het diende nergens toe om eindeloos te blijven treuren; men moest opstaan en vertrekken. Maar hoe kon men op weg gaan? Het kamp was immers verontreinigd. Gods heerlijkheid kon daar niet wonen, want de afgod was er opgericht. God kon niet vanuit die plaats met Zijn volk optrekken. Toch moesten de Zijnen met Hem in verbinding staan en moest er een plaats zijn om God te ontmoeten. Dit kon nergens anders zijn dan *buiten* de legerplaats, buiten het kamp. Daarom richtte Mozes daar de tent van ontmoeting op, ver van het kamp (Ex. 33:7). Het is dus niet voldoende het kwaad aan te wijzen, het te oordelen en erover te treuren. Men moet zich ook

ervan afscheiden en de gemeenschap met de HEERE zoeken, en Hem ontmoeten op een reine plaats. Dat is buiten de legerplaats, buiten het kamp. Daar is de Heere Jezus, de ware Mozes. Laten wij daarom uitgaan tot Hem (Hebr. 13:13). Daar wacht de zegen.

Als deze plek is ingenomen, kan de reis worden voortgezet. Wij zoeken de toekomstige stad (Hebr. 13:14). En daartoe moet God met Zijn volk meegaan. Wij hebben al naar Mozes gekeken, die tussenbeide trad met het oog hierop. Hij trad tussenbeide op de plaats van afzondering en zegen, waar de HEERE met hem sprak als met zijn vriend. Er is een doel (Ex. 33:1); en er is een weg, de weg van God (vs. 13). Het is de HEERE, Die met Zijn volk meegaat op deze weg (vs. 16). Op een andere manier kan het geloof niet verder gaan. Het rekt op God. Het dient Hem met eerbied en ontzag, met de godsvrucht die het Hem verschuldigd is. Het steunt op Zijn genade, want het weet dat Hij een verterend vuur is.

Mozes moest nog een keer de berg beklimmen. Hij kreeg er een wonderbare openbaring van de HEERE, Die aan hem voorbijging terwijl hij schuilde in een kloof van de steenrots. Daarna ging hij weer naar beneden naar het volk om daar te blijven. Hij bracht het Gods wet, de twee nieuwe stenen tafelen. Het volk had de wet al geschonden. De Israëlieten zeggen nu dan ook niet meer: *'Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen'* (Ex. 19:8). Ze hebben niets te zeggen. Hoe zouden ze iets kunnen beloven? Maar God had gezegd: *'Ik zal genadig zijn voor wie Ik genadig zal zijn, en Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontfermen zal'* (Ex. 33:19). Mozes kon alleen maar zeggen: *'Als ik nu genade in Uw ogen gevonden heb, laat de Heere dan toch in ons midden meegaan. Zeker, het is een halsstarrig volk, maar vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan als Uw erfelijk bezit'* (34:9).

Maar zou dit volk in staat zijn de wet te houden? Het was er eerder niet toe in staat geweest. Het kon zelfs niet het stralende gezicht van Mozes verdragen en kennis nemen van de glans van Gods heerlijkheid. God betoonde Zijn genade en Hij gaf opnieuw de wet. De wet bleef echter de wet, en het volk bleef helaas het volk. De oprechte ziel kon alleen maar instemmen met de waarheid van de wet en erkennen dat hij krachteloos was. De HEERE vergaf, Hij bleef met Zijn volk bezig. Zijn genade was iedere morgen nieuw. Hoe zou men deze geduchte wet kunnen houden? De wet was de bediening van de dood en de veroordeling van een hardnekkig volk. De ware Israëliet kon de wet alleen maar erkennen en instemmen met het feit dat hij daardoor als zondaar veroordeeld werd.

Maar de heerlijke manier waarop de wet was ingevoerd, gaf hoop aan het geloof. Als God alleen de God van de wet was geweest, zou Hij niet met het volk zijn

meegegaan; want het was een halsstarrig volk (Ex. 33:3). Nee, Hij ging mee als de God van de genade, juist *vanwege* het feit dat het een halsstarrig volk was (Ex. 34:9). Hij is Dezelfde, maar Hij openbaarde Zichzelf steeds duidelijker. Op de bepaalde tijd toonde Hij Zijn gerechtigheid in het evangelie, en maakte duidelijk dat de wet nodig was om de genade te doen schitteren. Het ware karakter van de zonde werd aan het licht gebracht door de wet, zodat God kon laten zien dat Hij erin heeft voorzien en wel door het definitieve *oordeel* over de zonde. De zondaar kan nu worden gerechtvaardigd, en de zonde van de wereld kan worden weggedaan.

Totdat dit ogenblik was gekomen, moest deze heerlijke maar voorbijgaande openbaring van de genade worden bedekt met een sluier. De blik van het volk kon niet worden gevestigd op het einde van wat tenietgedaan moest worden. De vurige smeekbede moest zijn dat de sluier eenmaal zou worden weggenomen. Dit is nu gebeurd. Niet door Mozes, die de weerspiegeling van de heerlijkheid bedekte. Niemand kon die glans toen verdragen. De heerlijkheid van God straalt nu echter in het aangezicht van Christus. Wij kunnen met onbedekt aangezicht Zijn heerlijkheid aanschouwen: *'Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen, worden naar hetzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door de Heer, de Geest'* (2 Kor. 3:18). Jahweh was de heerlijkheid van Israël, Christus is de heerlijkheid van de gemeente.

Is die heerlijkheid kostbaar voor ons? En zijn de gelovigen waarop deze heerlijkheid rust, kostbaar voor ons? Wij zijn niet beter dan de Israëlieten, en wij hebben méér verantwoordelijkheid. Wij zijn geroepen om te wandelen in het licht waarin wij door Christus zijn overgebracht. God kan Zijn rechten niet prijsgeven. Dat gold toen voor hen, maar *nu* ook voor ons. Hij zal niet toestaan dat Zijn naam wordt gekoppeld aan de afgoden van de wereld, waarvoor onze harten zo gemakkelijk knielen. God wil het geloof altijd de hulpbronnen schenken die nodig heeft zijn om aan onze verantwoordelijkheid te voldoen. Het geloof richt zich nu op Iemand, Die Mozes alleen maar vaag kon onderscheiden, namelijk *Christus*. Hij is alles en in allen. Hij is de ware Mozes, de ware Voorspraak, de ware tent van ontmoeting, waar men God kan ontmoeten. Hij is de weg, de waarheid en het leven. Hij is niet alleen het middel om naar de hemel te gaan, maar wijst ook de weg op aarde; en Hij is met ons alle dagen.

Broeders, laten wij vaststaan in het geloof. Wees mannelijk, wees sterk! Hoe bedroevend de toestand van het volk van God ook kan zijn, de taak van de getrouwen is op de bres te gaan staan, zoals Mozes en Paulus dat deden. De laatste werd dagelijks overvallen door de zorg voor al de gemeenten. De hulpbronnen van het geloof zijn in alle tijden dezelfde. Laten wij er gebruik van maken en ons afzonderen van kwaad en van de wereld. Gods genade zal met ons zijn. Als wij ons

verontschuldigen vanwege onze zwakheid, dan verlagen wij Gods normen en denken en handelen wij alsof God machteloos is vanwege onze ontrouw. Dat is een ernstige belediging.

Bron: Le Messenger Évangélique 1953-169; Titel: Moïse à la brèche

